

Pæne udbytter i Holland

Æblehøsten i Holland bliver i år noget bedre end sidste års lave udbytte men på niveau med gennemsnittet af de seneste tre år. Gartner Tidende har besøgt frugtavlser Guido van Veldhoven

✍ Annemarie Bisgaard

Prognosen for årets europæiske æblehøst ligger cirka 10 procent over sidste års høst og én procent over gennemsnittet for de seneste tre år. Der er stor forskel landene imellem. De fleste store

æblelande melder om større høst end sidste år, for eksempel forventer Polen og Spanien ifølge prognosen en udbyttefremgang på henholdsvis 22 og 28 procent i forhold til sidste år. Italien er det eneste af de store æblelande, der forudser en lavere æblehøst – fire procent – end 2020. Den danske æblehøst

Frugtavlser Guido van Veldhoven i Meteren deler en løvblæser med en kollega. I Elstar anvender han den til at blæse løvet af den nederste del af Elrosa for at få mere lys til æblerne, som han her demonstrerer ved at plukke bladene af. På den måde får æblerne hurtigere farve, kan høstes tidligere og med flere æbler i klasse I.

forventes at blive 25 procent mindre end sidste år på grund af frostskafer.

Priser

I Holland er der udsigt til en æblehøst, der er 14 procent større end sidste år. Hos frugtavlser Guido van Veldhoven i Meteren syd for Utrecht, som dyrker 28 ha med konventionel kernefrugt, er der også udsigt til et noget bedre udbytte end sidste år. I 2020 høstede han på grund af vekselbæring kun 40-45 tons pr. ha i Elstar mutanten Elrosa, der er plantagens største sort. Til gengæld blev dækningsbidraget pænt med en afregningspris på 80-85 eurocents pr. kilo, hvorfra skal trækkes udgifter til kølelagring. I 2019 høstede han 75-80 tons pr. ha på Elrosa men fik kun cirka 50 eurocents pr. kilo.

- I år forventer jeg i Elrosa et udbytte på cirka 65 tons pr. hektar og håber på en gennemsnitspris for hele sæsonen på 60-70 eurocents pr. kilo, siger Guido van Veldhoven, da Gartner Tidende og

Guido van Veldhoven er tredje generation på bedriften og driver den som et 'one-man-show' med polske medarbejdere til hjælp med høst, beskæring og andet plantagearbejde. Sprøjtning står han selv for.

Wellant har et rustikt udseende med skrub på overfladen. En vis del er accepteret i klasse I. Hollandske Wellant eksporteres til Tyskland og bliver godt betalt. Ideel frugtstørrelse er 75-90 mm.

en gruppe danske frugtavlere besøgte plantagen den 19. august foranlediget af konsulent Jan Peeters, Fruitconsult.

Elrosa

Guido van Veldhoven har valgt mutanten Elrosa, fordi den lettest sætter frugt og giver et godt udbytte af ensartede, vel-farvede frugter med en pæn overflade. For at fremme tidligheden sommerbeskærer han træerne og anvender en løvblæser i den nederste del af træerne sidst i august.

- Indtil nu har vi anvendt løvblæseren i sorterne Kanzi og Mirabelle, hvor vi får 10-15 procent mere frugt i klasse I, og det ser ud som om, vi også får gode resultater i Elrosa. Der kommer mere lys til æblerne, så de hurtigere får farve og modner lidt tidligere, fortæller Guido van Veldhoven, der mener, at lyset er positivt for dannelsen af næste års blomsterknopper.

Guido van Veldhoven regulerer skudvæksten dels med rodbeskæring hvert andet år, dels med Regalis i mindre doser, 2 x 0,7 kg/ha.

Wellant

Ud over Elstar dyrker Guido van Veldhoven også 5 ha Magic Star, der sælges til supermarkedskæden Albert Heijn under navnet Sprank, 2,5 ha Kanzi og 3 ha Wellant. Wellant startede Guido van Veldhoven med i 2019. Han er meget glad for sorten og har derfor plantet et nyt areal i foråret. Første høst var i 2020 med 9 kg pr. træ, og afregningsprisen var én euro pr. kilo. I år forventer han et udbytte på 14-15 kg pr. træ.

- Wellant er pt er den bedst betalte sort i Holland. Æblerne eksporteres primært til Tyskland, hvor forbrugerne ikke er så sarte over for sortens skrubbete udseende. Tyskerne planter også selv Wellant og er efterhånden oppe på cirka 800 ha, mens der er 500-600 ha i Holland, fortalte Jan Peeters, der håber, at de hollandske supermarkeder vil tage sorten til sig.

- Wellant var oprindeligt en klubsort. Det er den ikke længere, men problemet er, at æblerne ikke tager sig så pæne ud, så forbrugerne skal vænne sig til udseendet. Men smagen er fantastisk, og derfor er den nemmere at sælge i gårdbutikker, hvor forbrugerne kan få historien med, siger Jan Peeters og nævner, at udbyttet helst ikke må komme over 60 tons pr. ha af hensyn til smagen.

Gødsning og kompost

Guido van Veldhoven er opmærksom på ikke at give træerne for meget kvælstof af hensyn til farven på frugten. Om foråret tildeler han 35 kg N pr. ha i træærken, dernæst ammonium-N omkring blomstring, 3 kg N om ugen i sætningsperioden og 1-2 kg N i drypvanding hele sæsonen.

Desuden tilfører Guido van Veldhoven kompost baseret på haveaffald.

- Komposten lægges ud hvert tredje eller fjerde år, cirka 40-45 tons pr. ha. Komposten er med til at forbedre jorden og dens struktur. Det er ikke så meget for gødningens skyld, siger Guido van Veldhoven, der betaler 12-13 euro pr. tons kompost plus fragt.

Afsætning og Albert Heijn

Van Veldhoven Fruit er medlem af afsæt-

Guido van Veldhoven anvender haglnet over hver træække i sorten Magic Star. Nettet koster 6.500 euro pr. ha mod cirka 18.000 euro, hvis nettet sættes op som tag over hele arealet.

Konsulent Jan Peeters, Fruitconsult, fraråder at anvende Roundup efter høst, fordi store regnmængder kan resultere i, at midlet optages af rødderne. Det er set i Italien.

ningsorganisationen Royal Fruitmasters, der står for sortering, pakning og salg. Men Guido van Veldhoven er samtidig meget opmærksom på selv at have gode relationer til andre salgskanaler. En af relationerne i det gode handelsnetværk er Albert Heijn, der er Hollands største supermarkedskæde. Albert Heijn er i gang med at udvikle et koncept, hvor frugten kun må behandles i begrænset omfang med pesticider.

- Konceptet indeholder en række punkter, der vedrører dyrkningen, hvor avleren bliver kvitteret med en højere afregningspris for at overholde reglerne. Det betyder, at Albert Heijn vil betale avlerne for at dyrke mere miljøvenligt. Det kan for eksempel være at undlade brug af Roundup eller jordmidler. Jo flere krav, avleren kan opfylde, jo mere er Albert Heijn villig til at betale, fortæller Guido van Veldhoven, der i 2022 påbegynder miljøsamarbejdet med kæden sammen med fire andre avlere.

- Det bliver en ny verden, siger den hollandske frugtavler, der i år har sprøjtet én gang med Roundup, én gang med MCPA og ellers holdt mekanisk rent med en Rinieri fræser.

Ifølge Jan Peeters bør avlerne ikke bruge Roundup efter høst, fordi store regnmængder kan resultere i, at midlet optages af rødderne. Det er set i Italien.

Projektet er støttet af Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget. ■